

EUROPEISKA UNIONEN

Regionkommittén

**Rapport om övervakningen av
EGTS 2015
Genomförande av de nya
programmen för territoriellt
samarbete**

Sammanfattning

Sammanfattningen har sammanställts av ReK:s generalsekretariat, enhet E2, och bygger på studien Rapport om övervakningen av EGTS 2015 – Genomförande av de nya programmen för territoriellt samarbete, sammanställd av Metis GmbH (Jürgen Pucher och Nicole Hauder).

Ytterligare information om Europeiska unionen och Regionkommittén finns på <http://www.europa.eu> och <http://www.cor.europa.eu>.

Hela dokumentet *EGTC Monitoring Report 2015 - Implementing the new territorial cooperation programmes* (Rapport om övervakningen av EGTS 2015 – Genomförande av de nya programmen för territoriellt samarbete) finns på engelska på <http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Europeiska unionen 2016

Kopiering av utdrag tillåten, under förutsättning att källan uttryckligen anges.

Sammanfattning

Regionkommittén offentliggör regelbundet en övervakningsrapport om utvecklingen av de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS). I den här rapporten analyseras den senaste utvecklingen från slutet av 2014 till utgången av 2015. Vid utgången av 2015 hade sammanlagt 60 EGTS-grupperingar bildats, och dessa omfattar fler än 800 nationella, lokala och regionala myndigheter i 20 olika medlemsstater samt i Ukraina. Ytterligare 14 grupperingar var under utarbetande i december 2015, varav en omfattar ett tredjeland; grupperingen Eucor - The European Campus. I denna gruppering, som registrerades i början av 2016, ingick Schweiz.

Nationellt genomförande

Det nationella genomförandet i EU:s medlemsstater av den ändrade EGTS-förordningen pågår fortfarande. ReK har hittills identifierat det spanska kungliga dekretet 23/2015 av den 23 januari, som offentliggjordes i Spaniens officiella tidning (BOE) nr 27 av den 31 januari. Vidare trädde de ändrade ungerska och slovakiska bestämmelserna i kraft den 20 december 2014 och den 1 mars 2015. I Österrike ändrade förbundsländerna Burgenland, Kärnten, Salzburg och Tyrolen sin lagstiftning för att följa den reviderade EGTS-förordningen mellan oktober 2014 och februari 2015. Luxemburg kontrollerade om gällande lagstiftning behövde ändras och tjänstemännen fann att så inte var fallet. Alla de övriga medlemsstaterna ändrade inte sin lagstiftning innan slutet av mars 2015 och vissa av dem, exempelvis Luxemburg, såg inte något behov av att ändra lagstiftningen.

Översikt över EGTS-aktivitet under 2015

EGTS-grupperingar som inrättats sedan den 20 november 2014

Mellan slutet av 2014 och utgången av 2015 bildades 10 EGTS-grupperingar. Jämfört med hur många EGTS-grupperingar som inrättades under de två föregående åren (8 nya grupperingar år 2014 och 9 år 2013) förefaller takten fortsatt stadig under den aktuella observationsperioden.

EGTS Tisza var en milstolpe i EGTS-historien eftersom det var den första grupperingen där ett tredjeland ingick. Grupperingen bildades i oktober 2015 av det ungerska distriktet Szabolcs–Szatmár–Bereg, kommunen Kisvárdá och den ukrainska regionen (oblast) Zakarpattia.

Table 1. *Nyckelinformation om EGTS-grupperingar som inrättades i slutet av 2014 och under 2015¹*

#	Namn	Land	Datum för bildande
1	European Border Cities European Grouping of Territorial Cooperation Limited Liability (European Border Cities EGTC)	HU, RO	2014-10-28
2	ESPON EGTC – European Node for Territorial Evidence	BE, LU	2015-01-19
3	GECT Pays d'Art et d'Histoire Transfrontalier Les Vallées Catalanes du Tech et du Ter (GECT PAHT Les Vallées Catalanes)	FR/ES	2015-01-28
4	EGTC Rhine Alpine Corridor	DE, IT, NL	2015-05-27
5	MASH European Grouping of Territorial Cooperation (MASH EGTC)	HU, SI	2015-06-16
6	NOVUM	CZ, PL	2015-12-16
7	(Mura Region EGTC)	HU, HR	2015-05-28
8	Tisza EGTC Tisza ETT ЄОТС ТИСА	HU, UA	2015-10-26
9	GECT-Autorité de gestion programme INTERREG V A Grande Région	LU, FR	2015-10-19
10	AECT León-Bragança	ES, PT	2015-12-29

¹ Eurcor – The European Campus, bestående av Frankrike, Tyskland och Schweiz, som bildades 2016, är inte inräknad.

Utvecklingar inom EGTS: program och projekt för europeiskt territoriellt samarbete

När det gäller **geografiska trender** har den dynamiska utvecklingen omkring Ungern fortsatt. Efter att tre nya grupperingar bildades 2014 har det under perioden som omfattas av denna rapport inrättats två grupperingar omkring Ungern, varav den ena har som målsättning att införliva tredjeländer (Ukraina).

Fler än hälften av alla grupperingar har rapporterat om lyckade **utvidgningar** under de senaste två åren samt konkreta planer på och/eller intresse för att ta in nya medlemmar. Den vanligaste **typen av samarbete** består av lokala myndigheter: hälften av alla grupperingar styrs på lokal nivå. Den näst största gruppen är EGTS-grupperingar av regionala myndigheter, där antalet partner varierar mellan två och sex. De nya grupperingarna följer denna trend: tre är små, lokala grupperingar och två av dem är regionala. Endast EGTS Rhine-Alpine följer en annan modell, nämligen transnationellt samarbete från Nordsjön till Medelhavet.

EGTS Espon bildades 2015 med **syftet** att genomföra Espon 2020-programmet för samarbete. Den främsta målsättningen med EGTS Rhine Alpine Corridor är att underlätta och främja territoriellt samarbete bland medlemmarna samt att stärka och samordna utvecklingen av den multimodala korridoren mellan Rhen och Alperna. EGTS Novum bildades för att intensifiera, underlätta och främja gränssamarbetet mellan Polen och Tjeckien för att stärka sammanhållningen. EGTS PAHT - Les Vallées Catalanes är ett forum för att prova och diskutera kultur- och kulturavspolitik. De andra två nya grupperingarna som bildades i Ungern avser att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen mellan medlemmarna samt att strukturera samarbetet rörande gränsöverskridande projekt och program.

De flesta av grupperingarna arbetar med en årlig **budget** som utgörs av medlemsavgifter på upp till 50 000 euro. De flesta av de nya EGTS-grupperingarna följer denna trend. EGTS-grupperingarnas nuvarande sammanlagda årsbudget som härrör från medlemsavgifter uppskattas till omkring 33 miljoner euro². Enbart de årliga driftskostnaderna för sjukhuset i Cerdanya uppgår till ca 20 miljoner euro.

Projekt för europeiskt territoriellt samarbete (ETS) är en viktig inkomstkälla för praktiskt taget alla EGTS-grupperingar, särskilt dem med ett svårt ekonomiskt utgångsläge på grund av bristande intäkter från medlemsavgifter. Under 2015

²

12 miljoner enligt uppgifter från rapporten för 2014 + 20 miljoner från sjukhuset i Cerdanya + uppskattningsvis 1 miljon för 2015.

drev merparten av alla etablerade grupperingar (som hade bildats innan november 2014) enligt uppgift pågående projekt. Av de 38 grupperingar som svarat rapporterade 23 att de hade pågående projekt för europeiskt territoriellt samarbete så att det sammanlagda antalet projekt uppgick till 140. EGTS Tirol-Alto Adige-Trentino har rapporterat ett betydande antal direkta projekt som drivs och finansieras av EGTS. Sammanlagt 15 EGTS-grupperingar rapporterade svårigheter beträffande projektens genomförande.

Endast 8 av 42 svar visade intresse av att nyttja andra **EU-medel** än Eruf för europeiskt territoriellt samarbete. Alla har inte lämnat uppgifter om finansiering, men följande fonder har nämnts: Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), Sammanhållningsfonden (CF), Europeiska socialfonden (ESF), Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) och Life+. Omkring en fjärdedel av grupperingarna som svarade anses hålla på att starta upp **nya instrument**, t.ex. lokalt ledd utveckling (LLU), integrerad territoriell investering och gemensamma handlingsplaner. Fem grupperingar angav att de redan håller på att verkställa strategier för smart specialisering (S3).

Det luxemburgska ordförandeskapet har lagt fram förslag på ett nytt instrument som ska främja gränsöverskridande samarbeten, som består av en "europeisk konvention" som ska tillåta juridiska undantag, vilka skulle möjliggöra genomförandet av transnationella projekt. Tio av de 42 grupperingarna driver eller är intresserade av sådana projekt.

EGTS-grupperingar under utarbetande

Enligt Regionkommitténs förteckning och med tillägg för EGTS Alpine Pearls höll 14 EGTS-grupperingar på att inrättas i slutet av 2015. Sedan 2014 har de fyra grupperingarna Espon, Mash, Rhine-Alpine Corridor och Novum bildats och inlett sin verksamhet. EGTS Eurocidade Valença do Minho – Tui (Portugal och Spanien) och Medgidia – Silistra (Rumänien och Bulgarien) väntar på godkännande. Deras status är oförändrad sedan rapporterna för de senaste två åren. EGTS Eucor - The European Campus, där Schweiz ingår, kommer att bli EU:s första transnationella campus med myndigheter från tredjeländer³.

Grupperingarna Cittaslow och Alto Adriatico/Severni Jadran/Sjeverni Jadran är nykomlingar i avsnittet "EGTS-grupperingar under utarbetande". Grupperingen mellan Saint-Martin och Sint-Maarten, som skulle vara den första grupperingen av utomeuropeiska länder och territorier (ULT), föreslogs 2014.

³

EGTS Eucor registrerades i början av 2016, efter att denna rapport hade sammanställts.